

POROZUMIENIE

w sprawie polityki społecznej zawarte między Państwami Członkowskimi Wspólnoty Europejskiej z wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Niżej wymienione jednaście WYSOKICH UMAWIAJĄCYCH SIĘ STRON, czyli Królestwo Belgii, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Grecka, Królestwo Hiszpanii, Republika Francuska, Irlandia, Republika Włoska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Królestwo Niderlandów oraz Republika Portugalska (zwane dalej „Państwami Członkowskimi”),

PRAGNĄC wprowadzić w życie Kartę Socjalną z 1989 roku na podstawie dorobku wspólnotowego,

UWZGLĘDNIAJĄC Protokół w sprawie polityki społecznej,

UZGODNIŁO, co następuje:

Artykuł 1

Wspólnota i Państwa Członkowskie mają na celu wspieranie zatrudnienia, poprawę warunków życia i pracy, odpowiednią ochronę socjalną, dialog społeczny, rozwój zasobów ludzkich umożliwiający trwale wysoki poziom zatrudnienia oraz przeciwdziałanie wyłączeniu. W tym celu Wspólnota i Państwa Członkowskie wprowadzają w życie środki, które uwzględniają różnorodność praktyk krajowych, w szczególności w dziedzinie stosunków umownych, jak również potrzebę utrzymania konkurencyjności gospodarki Wspólnoty.

Artykuł 2

1. Mając na względzie urzeczywistnienie celów określonych w artykule 1, Wspólnota wspiera i uzupełnia działania Państw Członkowskich w następujących dziedzinach:

- polepszanie w szczególności środowiska pracy w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników;
- warunki pracy;
- informacja i konsultacja z pracownikami;
- równość mężczyzn i kobiet w odniesieniu do ich szans na rynku pracy i traktowania w pracy;
- integracja osób wyłączonych z rynku pracy, bez uszczerbku dla postanowień artykułu 127 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (odtąd zwanego „Traktatem”);

2. W tym celu Rada może przyjąć, w drodze dyrektyw, minimalne wymagania stopniowo wprowadzane w życie, z uwzględnieniem warunków i norm technicznych istniejących w każdym z Państw Członkowskich. Dyrektywy te unikają nakładania administracyjnych, finansowych i prawnych ograniczeń, które utrudniałyby tworzenie i rozwijanie małych i średnich przedsiębiorstw.

Rada stanowi zgodnie z procedurą określoną w artykule 189c Traktatu i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym.

3. Jednakże, Rada stanowi jednomyślnie na wniosek Komisji oraz po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komitetem Ekonomiczno-Społecznym w następujących dziedzinach:

- bezpieczeństwo socjalne i ochrona socjalna pracowników;
- ochrona pracowników w przypadku wypowiedzenia umowy o pracę;

- reprezentacja i obrona zbiorowa interesów pracowników i pracodawców, w tym współzarządzanie, z zastrzeżeniem ustępu 6;
- warunki zatrudnienia obywateli państw trzecich legalnie przebywających na terytorium Wspólnoty;
- wkłady finansowe zmierzające do promowania zatrudnienia i tworzenia miejsc pracy, bez uszczerbku dla przepisów dotyczących Funduszu Społecznego.

4. Państwo Członkowskie może powierzyć partnerom społecznym, na ich wspólne żądanie, wykonanie dyrektyw przyjętych na podstawie ustępów 2 i 3.

W tym przypadku dane Państwo Członkowskie, będąc zobowiązanym do przedsięwzięcia wszelkich środków pozwalających mu w każdej chwili na zagwarantowanie realizacji celów dyrektywy, zapewnia, że najpóźniej w dniu, w którym powinna nastąpić transpozycja dyrektywy zgodnie z artykułem 189, partnerzy społeczni przyjęli niezbędne środki w drodze porozumienia.

5. Przepisy uchwalone na mocy niniejszego artykułu nie stanowią przeszkody dla Państwa Członkowskiego w utrzymaniu lub ustanawianiu bardziej rygorystycznych środków ochronnych zgodnych z niniejszym Traktatem.

6. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do wynagrodzeń ani do prawa zrzeszania się, ani do prawa strajku, ani do prawa lokautu.

Artykuł 3

1. Komisja ma za zadanie popieranie konsultacji między partnerami społecznymi na poziomie wspólnotowym i podejmuje wszelkie właściwe środki w celu ułatwienia ich dialogu, zapewniając zrównoważone wsparcie dla stron.

2. W tym celu Komisja, przed przedstawieniem wniosków w dziedzinie polityki społecznej, konsultuje się z partnerami społecznymi w sprawie możliwego kierunku działania wspólnotowego.

3. Jeśli Komisja po przeprowadzeniu tej konsultacji uznaje, że działanie wspólnotowe jest pożądane, konsultuje się z partnerami społecznymi w sprawie treści rozważanego wniosku. Partnerzy społeczni przesyłają do Komisji opinię lub, w odpowiednim przypadku, zalecenie.

4. Przy okazji tej konsultacji partnerzy społeczni mogą informować Komisję o swojej woli rozpoczęcia procesu przewidzianego w artykule 4. Procedura ta nie powinna trwać dłużej niż dziewięć miesięcy, chyba że zainteresowani partnerzy społeczni i Komisja wspólnie zadecydują o jej przedłużeniu.

Artykuł 4

1. Dialog między partnerami społecznymi na poziomie wspólnotowym może prowadzić, jeśli oni sobie tego życzą, do nawiązania stosunków umownych, w tym umów zbiorowych.

2. Wykonywanie umów zbiorowych zawartych na poziomie wspólnotowym odbywa się bądź zgodnie z procedurami i praktykami właściwymi dla partnerów społecznych i Państw Członkowskich, bądź, w dziedzinach podlegających artykule 2, na wspólne żądanie stron-sygnatariuszy, w drodze decyzji Rady na wniosek Komisji.

Rada stanowi większością kwalifikowaną, z wyjątkiem przypadku, gdy dana umowa zbiorowa zawiera jeden lub więcej przepisów dotyczących jednej z dziedzin określonych w artykule 2 ustęp 3, kiedy to stanowi jednomyślnie.

Artykuł 5

Mając na względzie osiągnięcie celów określonych w artykule 1 i bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego Traktatu, Komisja zachęca do współpracy między Państwami Członkowskimi oraz ułatwia koordynację ich działań we wszystkich dziedzinach polityki społecznej w ramach niniejszego Porozumienia.

Artykuł 6

1. Każde Państwo Członkowskie zapewnia stosowanie zasady równości wynagrodzeń dla pracowników płci męskiej i żeńskiej za taką samą pracę.
2. Dla celów niniejszego artykułu przez wynagrodzenie rozumie się zwykłą podstawową lub minimalną płacę lub uposażenie oraz wszystkie inne korzyści w gotówce lub w naturze, otrzymywane przez pracownika bezpośrednio lub pośrednio z racji zatrudnienia od pracodawcy.

Równość wynagrodzenia bez dyskryminacji ze względu na płeć oznacza, że:

a) wynagrodzenie przyznane za taką samą pracę na akord jest określane na podstawie takiej samej jednostki miary;

b) wynagrodzenie za pracę na czas jest takie samo na tym samym stanowisku.

3. Niniejszy artykuł nie stanowi przeszkody dla Państwa Członkowskiego w utrzymaniu lub przyjmowaniu środków przewidujących specyficzne korzyści, zmierzające do ułatwienia wykonywania działalności zawodowej przez osoby płci żeńskiej bądź zapobiegania niekorzystnym sytuacjom w karierze zawodowej i ich kompensowania.

Artykuł 7

Komisja opracowuje co roku sprawozdanie w sprawie postępów w osiąganiu celów określonych w artykule 1, w tym sytuacji demograficznej we Wspólnocie. Przesyła ona to sprawozdanie do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

Parlament Europejski może wezwać Komisję do opracowania sprawozdań w sprawie poszczególnych problemów dotyczących sytuacji społecznej.

Deklaracje

1. Deklaracja w sprawie artykułu 2 ustęp 2

Jedenaście Wysokich Umawiających się Stron przyjmuje do wiadomości, że w dyskusjach nad artykułem 2 ustęp 2 niniejszego Porozumienia uzgodniono, że Wspólnota nie zamierza, przy ustanawianiu minimalnych wymogów ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, dyskryminować, w sposób nieuzasadniony przez okoliczności, pracowników małych i średnich przedsiębiorstw.

2. Deklaracja w sprawie artykułu 4 ustęp 2

Jedenaście Wysokich Umawiających się Stron oświadcza, że pierwszy krok w realizacji umów zbiorowych pomiędzy partnerami społecznymi na szczeblu Wspólnoty, określonych w artykule 4 ustęp 2, będzie polegał na ustaleniu poprzez zbiorowe rokowania, zgodnie z przepisami każdego Państwa Członkowskiego, treści tych umów, oraz że w konsekwencji nie oznacza to zobowiązania Państw Członkowskich do zastosowania powyższych umów bezpośrednio lub wypracowania przepisów dla ich transpozycji, ani też zobowiązania zmiany obowiązującego prawa krajowego dla ułatwienia ich realizacji.